

26 okt 2012 -19:08

Beschadigd België. Oorlogsschade uit de Tweede wereldoorlog

De Tweede Wereldoorlog liet in heel België sporen van vernieling na: in elke stad, elk dorp, elke familie. Het Rijksarchief bewaart kilometers schadedossiers rond de vergoedingen die slachtoffers vroegen voor deze materiële verwoestingen. Vanaf 27 oktober 2012 is in de tentoonstelling Beschadigd België. Oorlogsschade uit de Tweede Wereldoorlog een fascinerende selectie beeldmateriaal uit deze oorlogsschadedossiers te bekijken.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd heel wat schade aangericht aan privébezittingen. Nadien werden hiervoor schadevergoedingen uitgekeerd. De dossiers over oorlogsschade aan privégoederen tijdens WO II bevatten naast talloze administratieve documenten ook een indrukwekkende hoeveelheid onuitgegeven foto's, kaarten, plannen en andere opmerkelijke stukken die allemaal een deel van het individueel en collectief geheugen vertegenwoordigen. Hoewel in zwart-wit en vaak vergeeld, brengen deze visuele bronnen een pakkend getuigenis over de collateral damage van de oorlog. Ze openen tevens nieuwe onderzoekspistes voor het bestuderen van de socio-economische geschiedenis van België.

Van 27 oktober 2012 tot 28 februari 2013 kan het publiek in het Algemeen Rijksarchief kennis komen maken met een aantal van deze archieven, waaronder heel wat foto's die niemand onberoerd zullen laten.

Vandaag bewaart het Rijksarchief ongeveer 8 strekkende kilometer archief over oorlogsschade aan privégoederen, waaronder 900.000 individuele dossiers. De FOD Binnenlandse Zaken zal binnenkort nog eens 3 kilometer dossiers overbrengen naar het Rijksarchief.

Tussen 1940 en 1945 werden 506.090 onroerende goederen – of zowat 23,3% van de gebouwen die vóór de oorlog bestonden – beschadigd of verwoest. Hieronder waren 16.803 industriële en commerciële panden, 31.253 boerderijen en talloze privéwoningen. Geen enkele provincie bleef gespaard. Reeds tijdens de oorlog werd begonnen met de aanmaak van schadedossiers maar de grote toevloed bij de administratie kwam pas op gang na de afkondiging van de wet van 1947 over de oorlogsschade aan privégoederen.

Het Algemeen Rijksarchief wijdt een tentoonstelling aan dit “beschadigde België”. Eerst komt mei 1940 aan bod en de schade aangericht tijdens de achttiendaagse veldtocht. De bombardementen en opeisingen in de periode 1943-1944 vormen een tweede hoofdbrok.

De bevrijding en de eindoffensieven maken de cirkel rond.

In het kader van deze tentoonstelling stelt het Rijksarchief ook het boek “Puin en Wederopbouw” voor, dat handelt over de oorlogsschadedossiers van de Tweede Wereldoorlog en verwante archieven. De catalogus van de tentoonstelling wordt ter plaatse verkocht en is ook beschikbaar via de website www.arch.be.

De tentoonstelling ‘Beschadigd België’ loopt in het Algemeen Rijksarchief, Ruisbroekstraat 2 te 1000 Brussel en is geopend op maandag van 8.30 u tot 16.00 u, van dinsdag tot vrijdag van 8.30 u tot 18.00 u en op zaterdag van 9.00 u tot 12.30 u en van 13.00 u tot 16.00 u. Toegang is gratis. Geleide groepsbezoeken kunnen worden gereserveerd.

De dossiers zelf kunnen worden geraadpleegd in het Algemeen Rijksarchief 2 – depot Joseph Cuvelier, Hopstraat 26-28 te 1000 Brussel, na afspraak (e-mail: agr_ar_2@arch.be).

Beeldmateriaal in hoge resolutie is verkrijgbaar op aanvraag. De beelden mogen enkel gebruikt worden om promotie te voeren voor de tentoonstelling.

Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel
België
+32 2 513 76 80
<http://www.arch.be>

Stéphanie Deschamps
Persattaché
+32 2 548 38 17
+32 2 513 76 80
stephanie.deschamps@arch.be